

אופק אירועים

אור ארנסט

שדות שיכוני רכבות השתרעו מלוא העין. בגדים לבלבו בערוגות חבלי הכביסה והעידו בצבעוניותם כי עונת המרפסות אינה כשאר עונות השנה ובכוחה להנביט בו בזמן חרציות, דליות, רקפות ודקלי הוואי. וכאילו לא די במוזרות האקלים, בכל ערב אפשר לצפות באורות הזוהר הצפוני שוטפים את חזיתות הבניינים בנוגה ירקרק־כחלחל מהפנט, כאילו הגיע ממרחקי החלל החיצון.

לו היו תקרות הדירות שקופות, הרי שממבט־על היה אפשר להבחין בעיר מבוכים פעלתנית, שכל אחד מהפרטים המאכלסים אותה יודע בדיוק היכן להימצא וכיצד לנוע מבעד למשקופים ולמפתנים ודרך מסדרונות צרים המשנעים לחללים ייעודיים – מי למטבח ומי למיטה, מי לסלון ומי לחדר המדרגות. לפעמים ישנה חריגה, ופרט אחד אינו אמור לשהות בחלל איקס, למשל שכן מהבניין המערבי שנכנס למיטה שכדירה הצפונית, או נערה שכבר חודש במקום ללכת לבית הספר חומקת לחדרה וחוזרת לישון עד הצהריים. אך כמנהג סטיות תקן, חריגות אלו באות בחשבון בקיומו של כל מפעל גדול ומורכב, ויושביו יודעים שזה רק עניין של זמן עד שהאיש יורחק מהמיטה הזרה, בין שמרצונו ובין שהוכרח לכך, והנערה תמצא עניין בחיי חברה אחרי שלבה יתאחה. אבל המקרה שפקד את הדירה העליונה בבניין המזרחי, נדמה שמרד ברשימת החריגות המקובלות, והבניין לא הצליח לשלוט בעוצם רגשותיו וגעש כולו, והוא היה למקרה הראשון בשרשרת אירועים שמוטטה את כל האזור. מה שקרה לאחר מכן קרוב אולי למה שרואים בסרטונים המדמים פצצת אטום,

כשברגע הבוק האור וגל ההדף האדיר, קופא חלקיק רגע, תלוי לו בין שני יקומים אפשריים, ומפצל את המתבונן להאמין שדבר לא קרה והשגרה תימשך כסדרה, או לחלופין, שהכול אירע, רק שהזמן הקפוא חוצץ בין סיבה למסובב ומגן על האזור מפני השתנות עתידית. כך או כך, זה בדיוק הרגע שבו אישוני המורחבים של הצופה מגיעים למקסימום פרישה והיקף, והם מזדהרים בשלל גוונים שלא ניכרו בהם קודם לכן וסדורים פלחים-פלחים כעלי מרגנית שמעוצם הפריחה המתפוצצת בהם מתקשטים לאחור בכאב מענג. וכשאישוני זכים, נוצצים וגדולים, עולה ונשקפת במרכום פטרייה אטומית זעירה שנוהגת כאחותה ומתחילה בתהליך בוק של צמצום האישונים וכיווצם עד להיווצרותם של שני חורים שחורים שכולעים את הזוהר המסמא וסופחים אליהם גם את התנגדות הצופה להכיל את ההרס – מותירים אותו לחזות בשקיקה בעיי חורבות, בפיה אילם ובנוקים לדורי דורות. וכך כאן, הבניין הזדעזע והדביק את אחיו הסמוכים, שבתורם הפיצו את הבשורה לבניינים נוספים – וגל הרס חרישי ומדורג שטף את המקום.

אם חושבים על כך, השכונה הזו לא הייתה מפונקת כלל, וכבר ראתה דבר או שניים שהכבירו על תפקודה, כמו ההיא שנמצאה קפואה למוות על ספסל הלינה שלה וחודש אחר כך העירייה הוסיפה חוצצים על כל הספסלים הציבוריים כדי למנוע מהומלסים להירדם עליהם, או ההוא שהצית את החנות שלו רק כדי לגלות שאין לו ביטוח משלים ולכן לא יוכל לכסות את החובות הכבדים שהצטברו לו בבנק. אך בטבע כמו בטבע, משאבים לא מתכלים אלא מתמירים את טבעם, ומיד אירועים שליליים מזדרזים להפוך לשיעור ולקח לנערי המקום (נניח, להיזהר מסמים או מבנקים). כך שלא היה קל לזעזע את השכונה, אך לכל ריבוי המקרים היה מכנה משותף: האדם הפרטי הוא זה שהיה אחראי להם, ובדיוק כמו עם תופעות טבע, אין באמת אל מי לבוא בטענות (פעם השכונה שותקה במשך יומיים ללא חשמל בגלל סופת ברקים, ופעם סבלו חודש תמים ממכת עכברושים בשל בניית מנהרה בסמוך). ואילו במקרה שלפנינו, זו הפעם הראשונה שתושבי המקום נחשפו לכוונת זדון מצד מי שהיה אמור להגן עליהם. ואף על פי שהורגלו ביחס אדיש או מזלזל כשבאו במגע עם המוסד לביטוח הלאומי או עם הרשויות השונות, עדיין, את כל העוולות ואי-הצדק הם תמיד שייכו ליחיד שעמד מולם או למנגנונים קטנים ומושחתים, ולא למערכת שמזינה אותם (בשיחות קפה אף הודו שלו היו הם בעמדות כוח כנראה גם הם היו נותנים למקורבים ג'ובים, ושזה רק טבעי לפנות לאנשים שסומכים עליהם ושיש להם אותה שפה ומחשבה והתנהגות). אבל כאן

כבר נגמרו התירוצים. מדובר בנער, שמעשיו, גם אם לא היו אחראיים, עדיין אפשר היה לכנות אותם משובת נעורים או לקטלג אותם בהבנה כתסכול מתמשך, והמחמירים אף יכלו לראות בכך מעשה עבריינות שיש להעניש עליו בהתאם, אך זה בוודאי לא הצדיק את עוצמת התגובה. וכך, מותו בידי המדינה ואטימת דירת משפחתו בבטון ומלט הנביטו באישוני כל אחת ואחד שתי פטריות־אטום קטנות ורעילות שהתפשטו והתלכדו והעיבו על השכונה כולה.

במשך שבוע נטפו חבלי הכביסה שחור והשמש היס־תיכונית לא הצליחה לייבשם, ואורות הזוהר הצפוני לא זהרו בלילות ממקלטי הטלוויזיה בשאננותם הרגילה, אלא שטפו באור אדום עכור את חזיתות הבניינים, המדרכות והאספלט, וצרבו בעיניהם של הכלבים שייללו בתורות עד עלות השחר, ואט אט קרסה השכונה אל תוך עצמה עד שנעלמה כליל. הלוויינים לא הרגישו במתרחש כשהציגו מפה יציבה של האזור, ואף ניתבו בהצלחה כלי רכב דרכו וממנו, אך כל אנשי השכונה ללא יוצא מן הכלל חשו בתוכם את פקיעת המקום משאר רצף השכונות, ולפיכך ניתקו גם מהעיר עצמה, ומהארץ כולה – ותחושת השייכות שפעמה בעברם חדלה. ■